

Beleidsplan 2023 – 2027

Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost

MOTTO: samenwerken doe je, juist om je eigen gemeente te behouden! ¹

1. Inleiding en Context

De Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost beschikt over twee locaties waar maandelijks wisselend de wekelijkse eredienst wordt gehouden. Naast deze vieringen worden verschillende activiteiten voor diverse doelgroepen georganiseerd en ondersteund.

Door vergrijzing van actieve leden worden de mogelijkheden van deze kerkelijke activiteiten beperkt. Reden waarom er keuzes moeten worden gemaakt. Het uitgangspunt daarbij is een haalbaar plan dat met de beschikbare mensen en middelen uitvoerbaar is.

1.1. Kracht van verschillen

Onze gemeente kent mensen met diverse achtergronden, zowel qua herkomst als geloofsopvatting.

We staan als gemeente midden in een veelkleurige samenleving in een bijzondere wijk.

Binnen de twee kerkcentra in de wijken Bijlmer en Gaasperdam, trekken wij zoveel als mogelijk samen op met mede-eigenaren en huurderkerken. Daarnaast hebben wij ook contacten in heel Zuidoost. Samen leven, geloven en werken gaat niet vanzelf. Dat vergt tijd en toewijding en doorzettingsvermogen. We zoeken verbinding in de verscheidenheid. We willen niet proberen de verschillen te verkleinen, maar eerder leren en genieten van elkaars werelden, geloof en belevingen.

Dat is de kracht van verschillen: respect voor elkaars mening en gewoontes, nieuwsgierigheid naar de kern hiervan en trots op eigen mening, die misschien wel wat verandert juist door het gesprek.

Op deze manier leren we elkaar beter kennen en kunnen we in vieringen en activiteiten elkaar ontmoeten en helpen, samen plannen maken en naar buiten treden.

1.2. Uitdaging

Voor een gezonde organisatie is het belangrijk dat draagkracht en draaglast in evenwicht zijn. Voor dit evenwicht is het belangrijk om het takenpakket aan de draagkracht aan te passen, flexibiliteit in te bouwen en samenwerking te zoeken. De uitdaging in de komende beleidsperiode is om ons te richten op kansen en wat er wel mogelijk is.

Onze gemeente is sterk in creativiteit, samenwerking, flexibiliteit en pionieren. We worden wel beperkt doordat het aantal actieve leden gaandeweg afneemt en daarmee ook de draagkracht om activiteiten vorm te geven. Ook wat financieel haalbaar is, wordt daardoor op termijn beïnvloed.

Randvoorwaarden voor de haalbaarheid van dit plan zijn, dat:

- we meer samenwerking zoeken met andere kerken en groepen in de buurt
- we inzetten op het zoeken van nieuwe leden
- we coördinatoren, trekkers en andere actieve leden blijven motiveren
- we meer oog krijgen voor gemeenteleden die misschien iets willen doen
- we op zoek gaan naar andere inkomstenbronnen naast Actie Kerkbalans

¹ Uit brief van Peter Verhoeff aan de KR op 11 januari 2023

We gaan daarom breder kijken dan wat we zelf al doen, inventariseren waarop we kunnen aansluiten en dit waar mogelijk samen met andere kerken verder ontwikkelen. Door het bundelen van krachten met andere kerken kunnen we onze beperkte capaciteit beter benutten. Op deze manier willen we aantrekkelijk blijven voor verschillende doelgroepen.

We richten de aandacht op zowel actieve als minder zichtbare leden en geven iedereen die op ons pad komt bewust aandacht door hen actief, hartelijk en uitnodigend te benaderen.

De Kerkenraad van de PGZO heeft hierbij een stimulerende en faciliterende rol.

1.3. Doel van het beleidsplan

Dit beleidsplan dient als leidraad voor het beleid van de PGZO voor de komende 4 jaar.

Het geeft aan waar we ons de komende jaren op willen richten, wat we willen doen en bereiken.

Het is de basis voor het gemeenteprofiel en voor het profiel van een nieuw te benoemen professional.

2. Visie

Als Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost zijn we een beweging van mensen die geïnspireerd door verhalen uit de Bijbel werken aan een betere wereld en die zich de vraag stellen wat ze daarmee kunnen in hun eigen leven. Voor ons geloof hebben we de ontmoeting met anderen nodig, ook met andere culturen en geloven.

3. Beleidspunten

3.1. Vieren

3.1.1. Erediensten

Voor ons geloof hebben we ontmoeting met anderen nodig. Dit doen we in onze erediensten in de kerkcentra De Drie Stromen of De Nieuwe Stad. Erediensten zijn een bron van inspiratie: we zoeken naar verbinding, met elkaar, met God en met de wereld om ons heen en zoeken naar woorden om daar uitdrukking aan te geven.

We onderzoeken hoe het aantal benodigde vrijwilligers bij iedere dienst beperkt kan worden door taken te combineren.

- We gaan meer gezamenlijke diensten houden.
- We onderzoeken de mogelijkheden van het gebruik van moderne technieken, zodat mensen ook vanuit huis kunnen meedoen. Denk aan contact tijdens een kerkdienst, zien wie ingelogd zijn en meekijken. Denk aan chatten met meekijkers.

3.1.2. Inhoud van de dienst

Doel is om de diensten aanstekelijker te maken.

- Naast de vaste oecumenische liturgie experimenteren we met nieuwe vormen, waarbij de toekomstige professional en gastpredikanten een rol spelen. De liturgie en de instructiebrief aan gastpredikanten worden hierop aangepast.
- Er worden speciale diensten gehouden of ontwikkeld, in samenwerking met andere kerken. Aanstekelijke vormen kunnen zijn interactieve diensten met bv beweging en gesprekken, diverse instrumenten, koorzang met bekende of juist onbekende liederen, een mis zoals de Schubert mis (van 6 november 2022), aparte jeugddiensten waarbij over een thema gesproken wordt op een ander tijdstip, Surinaamse diensten met eten in de middag samen met de ELG,

Openlucht kerk, Hagepreken met afsluiting in de kerk, huiskamerdiensten, de hummel- en kliederdiensten.

- Een avondgebed in samenwerking met de RK op de woensdagavond.

Deze nieuwe vormen of aansluiting bij al bestaande vormen kunnen deels gezamenlijk via het Kerken Overleg worden georganiseerd.

Naast het houden van diensten is ook de ontmoeting voor en na de dienst een belangrijke invulling voor het omzien naar elkaar. We gaan onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er zijn, zoals bijvoorbeeld bij het welkom heten bij de deur van de kerk.

3.2. Pastoraat

Het onderhouden van contacten en het uitdragen van een gevoel van saamhorigheid is de basis voor het samen kerk zijn. Overal waar mensen elkaar ontmoeten en bijstaan is er sprake van pastoraat.

In grote lijnen gaat het daarbij om het omzien naar en de zorg voor de leden van de PGZO in diverse vormen van bezoek zoals bij blijde en droevige gebeurtenissen en in andere bijzondere situaties.

Pastoraat is een opdracht voor de hele gemeente. Het doel is om het pastoraat als een soort antenne te laten functioneren: De gemeenteleden zetten zich actief in om signalen in de gemeente op te vangen om daarop adequaat te kunnen reageren en handelen.

We bouwen verder aan een goed functionerend pastoraat waar eenieder zich voldoende gekend voelt en talenten worden ingezet. Onder pastoraat valt ook het in beeld brengen van de mensen die minder frequent bij ons betrokken zijn en graag met ons meedenken en -helpen.

We optimaliseren de overlegstructuur binnen het pastoraal overleg om dit een duurzaam karakter te geven. Aan dit overleg nemen de beroepskracht(en), de pastoraal-ouderling en alle betrokken pastorale bezoekmedewerkers deel. De kerkelijk werker ondersteunt het (ouderlinge) contact met en tussen gemeenteleden.

Ook zijn er mogelijkheden in:

- Kringenpastoraat: We zien het belang van de kleine kring. Mensen trekken samen op en spontaan ontstaan er vormen van onderling pastoraat. Vormen van kringenpastoraat zijn: De Kring, Cantorijen, de Eetgroep, de Boekenclub, Bijbelkring, Boekbesprekingen via Zoom, de filmclub, samen luisteren naar een podcast.
- Het telefoonpastoraat zoals dat goed werkte tijdens de coronapandemie.
- Het wandelpastoraat, in groepen of met twee personen. Samen wandelen maakt soms ruimte voor kwetsbare gesprekken.
- Sociale media: bieden kansen voor het pastoraat om langs digitale weg nieuwe contacten te leggen, te onderhouden en elkaar pastoraal te ontmoeten.
- Via ons kerkblad, de website en de digitale nieuwsbrief kunnen pastorale boodschappen worden gedeeld. Deze fungeren als visitekaartje van de gemeente.
- Gemeenteleden die de kerkdiensten samen online volgen.

3.3. Diaconaat

Het diaconaat is goed georganiseerd en dat willen we graag zo houden.

3.4. Jeugd en Jongeren (0 - ca. 30)

3.4.1. Jongeren 18 t/m 30 jaar:

Jongerengroep ZO YES en pioniersplek Thuis in Zuidoost hebben ons geleerd dat de leeftijdsgroep 18 tot 30 jaar een zeer beweeglijke groep is die vaak maar kort in Zuidoost verblijft en daardoor weinig

binding met de wijk en PGZO heeft. Contact leggen met deze groep vraagt veel tijd en energie maar kent weinig resultaat. Daarom zetten we hier de komende tijd geen capaciteit op in. Mochten zich voor deze groep echter kansen voordoen, bijvoorbeeld in samenwerking met andere kerken, dan grijpen we deze aan.

3.4.2. Jeugd

Kinderen en pubers beneden de 18 jaar benaderen we niet langer rechtstreeks maar alleen via betrokken ouders. Zo verwachten we stabielere relaties te leggen en betrokkenheid van ouders te stimuleren. De Kindernevendienst is al jaren op afroep beschikbaar. Dit blijft zo.

- Het kindermoment in de dienst blijft, net als het apart bidden van het Onze Vader. Bij een overladen dienst en geen kinderen kunnen deze momenten vervallen.
- Het adventsproject kindernevendienst blijft, maar de communicatie hierover verandert. We spreken niet meer over een project voor kinderen maar over een project voor jong en oud.
- Achterpagina kerkblad blijft bestemd voor kinderen.
- Extra aandacht voor dopelingen en hun ouders; in voortraject al afspraken maken over “nazorg”.
- Jeugd van 12-18 benaderen samen met hun ouders.

3.5. Samen kerken in de buurt

3.5.1. Kerken Overleg

We geven het samen kerken in de buurt verder vorm in het Kerken Overleg. Het Kerken Overleg bestaat uit de PGZO, de Evangelisch Lutherse Gemeente (ELG), de Christian Baptist Church (CBC), de Gereja Perki NL (GPN), de Reformed Presbyterian Church (RPC) en de RK Parochie De Graankorrel. Het Kerken Overleg organiseert gezamenlijke vieringen door het jaar heen, evenals activiteiten waar alle kerkleden aan mee kunnen doen. Dit overleg zet het beleid m.b.t. de samenwerking uit.

Belangrijke beleidskwesties worden daar besproken en waar nodig betrekken de deelnemers hun eigen kerk en bestuur hierbij.

- De contacten met de Beheercommissies van de 2 kerkgebouwen, met het diaconaal centrum Stap Verder en met het project DNS Open Huis worden verstevigd.
- Het Kerken Overleg wil de contacten met de andere huurderkerken verder oppakken en verbreden en meer invulling te geven aan het “Samen kerken in de buurt”.
- We zullen bij speciale vieringen van enkele kerken (bv. Keti Koti) alle kerken van DNS en DDS betrekken.
- We gaan een gezamenlijke periodieke nieuwsbrief ontwikkelen voor alle betrokken gemeenschappen, inclusief alle huurderkerken, om elkaar beter te informeren en de samenwerking te versterken. Hierin zullen ook de activiteiten van de kerken in één overzicht gepubliceerd worden.
- De PGZO wil met name de band met ELG en PERKI verder verstevigen.
- De coördinatie en uitvoering van gezamenlijke vieringen en activiteiten zal in de toekomst beter en strakker worden geleid.
- Vanuit de Kerkenraad is actieve deelname aan het Kerken Overleg cruciaal.

Door samenwerking in het Kerken Overleg kan in veel gevallen de inzet en energie worden verdeeld over mensen van meer kerken.

Via vertegenwoordiging in de Raad van Kerken Amsterdam en contacten zoals met de PKA en Werkgroep Vluchtelingen zullen we verbonden blijven en aansluiting vinden met andere kerken in Amsterdam.

3.5.2. Huis in de buurt

De PGZO en de partnerkerken willen een huis in de buurt zijn. Een open, gastvrij huis waar mensen uit de buurt maar ook van de kerken graag naar toe gaan. Waar mensen zich gezien en gehoord voelen en waar ze geholpen kunnen worden waar nodig. Dit in samenwerking met andere organisaties die gespecialiseerd zijn op het brede maatschappelijk terrein.

In beide kerkgebouwen worden activiteiten van en voor de buurt voortgezet en in samenwerking verder ontwikkeld.

- In DDS is de wekelijkse Rommelmarkt op woensdag al jaren een plek voor kerk- en buurtgenoten. Het is een schoolvoorbeeld van een plek op het grensvlak van kerk en maatschappij; ontmoeting, een kop koffie en ondersteuning. De activiteiten op de maandagmiddag aldaar worden verder ontwikkeld.
- In DNS is vanaf coronatijd geleidelijk aan het gebouw op weekdays opengestaan voor kerkmensen, buurtbewoners en vluchtelingen/ongedocumenteerden met onder meer een aanbod van voedseluitdeling, taallessen, naaiatelier, spelletjes, gebed, muziek, medische zorg en elke dag een warme lunch. Diverse partnerorganisaties leveren hulp en goederen en het geheel wordt financieel ondersteund door externe fondsen.

Deze activiteiten met een pastoraal/diaconaal karakter willen we samen met de andere kerken en Stap Verder uitbouwen.

Met beide lopende projecten gaan we onderzoeken in hoeverre we verbinding kunnen zoeken met andere activiteiten (bv. Open Kring Viering, spelletjesavond, de Kring, vrijwilligersavond). De eetgroep kan verbreden naar meer kerken, de Filmclub kan draagvlak verbreden door deze ook soms overdag te organiseren.

Om een goed beeld te geven aan kerkmensen van wat Huis in de buurt betekent, gaan we kennismakingsmomenten organiseren voor DNS Open Huis en Rommelmarkt DDS.

Om deze laagdrempelige initiatieven verder te ontwikkelen en uit te bouwen is steun van meer kerken en organisaties nodig.

Wij vragen hen daarbij om ideeën en activiteiten te bedenken en projectvoorstellen in te dienen die ook aangeven hoe de bemensing gerealiseerd wordt.

3.6. Vrijwilligerszorg

De werkgroep Vrijwilligerszorg heeft in het verleden goed werk verricht in het omzien naar de vrijwilligers in de gemeente. Ondanks dat we nu niet meer de mensen hebben om een dergelijke werkgroep op te tuigen, vinden we het wel belangrijk dat er aandacht is voor de vele vrijwilligers. Dit doen we door:

- Als kerkenraad regelmatig contact te houden met de verschillende (werk)groepen van vrijwilligers
- Minimaal één keer per twee jaar en zo mogelijk eens per jaar een (inspiratie)bijeenkomst voor vrijwilligers te houden
- Te onderzoeken of we in de aandacht voor vrijwilligers samen kunnen optrekken met andere kerken
- Taken in een overzicht te zetten waarvoor mensen zich kunnen opgeven om mee te doen

Gebrek aan aparte vrijwilligerszorg wordt deels opgevangen door bij de pastorale bezoeken, waar mogelijk, ook aandacht te geven aan zorg voor de vrijwilligers.

3.7. Veilige gemeente

Passend bij ons christelijke geloof willen we een gemeente zijn waarin we op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Dat geldt voor gasten, bezoekers, vrijwilligers, voor mensen die in de kerk werken en voor mensen die bij de kerk horen. We zijn samen verantwoordelijk voor een klimaat waarin ieder zichzelf kan zijn en zich durft uit te spreken. We dienen elkaar scherp te houden dat het thema van een veilige gemeente telkens onder de aandacht gebracht wordt. Dit gaan we doen door daarover regelmatig te communiceren via het kerkblad, via kerkdiensten en in onderlinge contacten. Daarnaast gaan we beleid formuleren om vormen van grensoverschrijdend gedrag binnen de kerk te (h)erkennen, te voorkomen en aan te pakken.

Voor die situaties waarin mensen zich niet respectvol behandeld voelen en niet de vrijheid ervaren om dit intern aan de orde te stellen, wordt een (externe) vertrouwenspersoon aangesteld.

3.8. Groene Kerk

Passend bij het respectvol omgaan met deze aarde en haar hulpbronnen past het thema groene kerk. De PGZO heeft dit predicaat gekregen in het verleden. Wat er gedaan is rondom dit thema zetten we voort en breiden we uit.

Dit houdt in dat alles wat wij doen zo groen mogelijk is en dus niet of tenminste zo min mogelijk belastend is voor het milieu. Dit geldt voor de gebouwen en alle activiteiten.

Dit betekent onder meer dat er binnen de kerk zoveel mogelijk biologische producten en streekproducten worden gebruikt. We stoppen met het gebruik van milieubelastende (wegwerp)materialen. Ook zetten we in op het terugdringen van fossiele brandstoffen.

De toolkit die gepubliceerd is op <https://toolkit.groenekerken.nl/> blijven we gebruiken om steeds meer te kunnen vergroenen.

De PGZO wil wervend en inspirerend werken en een voortrekkersrol nemen bij het nog meer vergroenen binnen de kerk en bij alle activiteiten waarbij de kerk betrokken is. Hiermee laten we zien dat het respectvol omgaan met onze planeet en het goed achterlaten van ons leefgebied ons menens is.

Dit alles kan alleen in overleg met de andere eigenaren van DNS en DDS en met een goede communicatie met en naar alle andere kerken en gebruikers van DNS en DDS.